Gemeente Raalte

Collegevoorstel

Onderwerp	Programmabegroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027
Zaaknummer	55221-2023
B&W vergadering	17 oktober 2023
Integrale advisering	Programma coördinatoren, beleidsmedewerk(st)ers, collega's cluster financiën en cluster communicatie
Portefeuillehouder	Dhr. A.H. (Alexander) Kreule
Voor informatie	Jannie Lozeman (financiën)

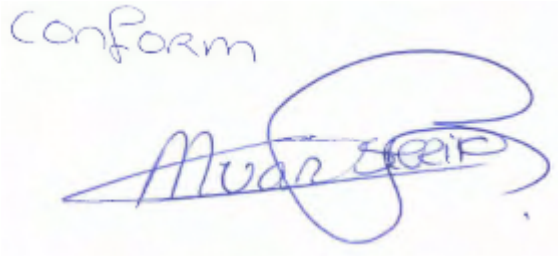
Bestuurssamenvatting

In de programmabegroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027 wordt een beeld geschetst van de beleidsvoornemens gedurende het komende jaar en de daaraan verbonden budgettaire consequenties. Ook wordt een (financiële) doorkijk gegeven voor de jaren 2025-2027.

Beslispunten

1. De gemeenteraad voor te stellen de programmabegroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027 vast te stellen.

Besluit

Inleiding

Jaarlijks biedt uw college de programmabegroting en meerjarenraming ter vaststelling aan de gemeenteraad aan. In de aanbiedingsbrief schetsen we de belangrijkste ontwikkelingen waarbinnen de nu voorliggende begroting is opgesteld.

We prijzen ons gelukkig dat we ook in het komende begrotingsjaar verder kunnen bouwen op een stevig fundament van Raalte. Het is fijn om hier in de gemeente te wonen, leven, werken en recreëren, met goede voorzieningen. We koesteren de kracht van de Raalter samenleving met zijn vele actieve vrijwilligers en goed noaberschap. Zij zijn 'het cement van de samenleving'. We blijven ons ervoor hard maken dat in onze gemeente niemand tussen 'wal en schip' valt. Iedereen heeft recht op bestaanszekerheid. Een bestaan met voldoende en voorspelbaar inkomen, een woning, toegang tot onderwijs en zorg en een buffer voor onverwachte uitgaven. Dit is nodig om mee te kunnen doen in de samenleving. In een tijd waarin we zien dat het vertrouwen in de overheid afneemt en inwoners polarisatie ervaren blijft de gemeente Raalte zich inzetten om in goed contact met haar inwoners te zijn en te blijven. In Raalte gaan we voor een inclusieve democratie waarin we in verbinding staan met de samenleving. Een samenleving waarin iedereen betrokken is: denkers en doeners en vooral de mensen die niet zo snel meedoen.

We hebben de wil en zien de noodzaak om Raalte toekomstbestendig te maken. Hiermee bedoelen we dat het ook voor de generaties na ons goed wonen, leven, werken en recreëren is. Dit betekent dat de gemeente Raalte in 2024 koersvast blijft doorwerken aan haar ambities. Hierbij is focus gelegd op 'de drie grote opgaven' te weten, de groei van de gemeente Raalte, leefbare en toekomstbestendige dorpen en wijken en een toekomstbestendig buitengebied. Daarnaast is accent gelegd op de pijlers bestuurlijke vernieuwing/ participatie, duurzaamheid en dienstverlening.

Het kabinet is vanaf de zomer 2023 demissionair. Op 22 november 2023 zijn er vervroegde Tweede Kamer verkiezingen. Dit brengt op landelijk niveau de nodige onzekerheid met zich mee welke ook doorwerkt in de gemeentelijke begroting, zowel op belangrijke inhoudelijke thema's als op de financiën. Dit in een tijd waarbij zich een aantal crises hebben opgestapeld: de woningmarktcrisis, de stikstofcrisis, de vluchtelingencrisis, de klimaatcrisis en een overspannen arbeidsmarkt. Hierbij is de inflatie sterk opgelopen hetgeen zich uit in oplopende (vaste) kosten en duurdere boodschappen. Ook onze inwoners, ondernemers, verenigingen en instellingen worden met deze onzekerheden geconfronteerd. Als gemeente kunnen we niet alle landelijke en mondiale crises oplossen omdat dit voor een belangrijk deel buiten onze invloedssfeer ligt. Daar waar we wel invloed op hebben, willen we er zijn voor onze inwoners om te helpen en ondersteunen

In deze onzekere tijden vinden we het gepast de woonlastendruk aan onze inwoners ook in 2024 te beperken. Daarom stellen wij de raad voor de Onroerende Zaak Belasting (OZB) niet te verhogen en voor de afval- en rioolheffing een (gedeeltelijke) inflatie index door te berekenen. Daarbij verstrekken we voor 2024 opnieuw een tegemoetkoming in deze heffingen aan onze inwoners. Hierdoor blijft de verhoging van de woonlasten in 2024 beperkt. Vanaf het begrotingsjaar 2025 komt deze tegemoetkoming te vervallen.

We stellen de raad voor de forensenbelasting met ingang van 2024 met 20% te verhogen.
Daarnaast stellen we de raad voor de toeristenbelasting met ingang van 2024 met 50% te verhogen. Ondanks de forse stijging blijven we hiermee nog steeds onder het provinciaal gemiddelde.

In de diverse beleidsprogramma's is aangegeven welke inspanningen en investeringen we in 2024 willen doen.

De begroting 2024 laat een sluitend financieel perspectief zien. Dit geldt ook voor het jaar 2025. Net als veel andere gemeenten in het land, verwacht de gemeente Raalte echter tekorten voor 2026 en 2027. Dit komt door teruglopende rijksinkomsten vanaf 2026.

De financiële kengetallen laten zien dat de financiële wendbaarheid en weerbaarheid op niveau is. Uitzondering hierop is het kengetal structurele exploitatieruimte. Dit kengetal scoort 'negatief' gezien de te verwachten structurele tekorten vanaf 2026.

De reserve weerstandsvermogen blijft met een ratio van 4,0 op 'uitstekend' niveau terwijl de algemene bestemmingsreserve eind 2027 uitkomt op een bedrag van € 7,67 mln. Dit is ruimschoots boven het door de raad bepaalde minimumniveau van € 4,5 mln. Hierbij is nog geen rekening gehouden met het nieuw beleid dat zich vanaf de begroting 2025 en volgende begrotingen ongetwijfeld ook zal aandienen.

Op basis van bovenstaande bevindingen mag gesteld worden dat onze gemeente op korte termijn (2024/2025) nog steeds een financieel gezonde positie heeft en dat de financiële wendbaarheid en weerbaarheid op niveau zijn. Voor de wat langere termijn is aandacht vereist om tot een sluitend meerjarenperspectief te komen. Eén en ander is ook mede afhankelijk van de ontwikkelingen op rijksniveau.

Beoogd effect

Door vaststelling van de programmabegroting en meerjarenraming geeft de raad de bestuurlijke doelstellingen voor de komende jaren aan en de daarvoor in te zetten middelen. Dit zijn voor het college de kaders waarbinnen de uitvoering dient te geschieden.

Argumenten

1.1. Met de voorliggende programmabegroting en meerjarenraming voldoen we voor het komende begrotingsjaar aan het kader van het provinciaal toezicht.

Uit bijgevoegde programmabegroting blijkt dat de begroting voor 2024 structureel en reëel in evenwicht is. Dit houdt in dat structurele uitgaven worden gedekt door structurele inkomsten. Het meerjarenperspectief is vanaf 2026 nog niet structureel sluitend.

Duurzaamheid

In hoofdstuk 1 van de programmabegroting is onder andere weergegeven hoe we overkoepelend invulling geven aan de pijler duurzaamheid. Daarnaast zijn in het programma 'Duurzaamheid energie- en warmtetransitie' de ambities, ontwikkelingen, doelstellingen en acties met betrekking tot duurzaamheid en energie- en warmtetransitie verwoord. Ook in andere programma's zijn links gelegd met betrekking tot duurzaamheidsaspecten (bijvoorbeeld het programma Integraal beheer openbare ruimte).

Kanttekeningen

n.v.t.

Financiën en fiscale aspecten

Zie de voorliggende programmabegroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027.

Vervolg

Op donderdagavond 2 november is er een Rond de Tafel. Tijdens deze bijeenkomst is er gelegenheid voor inwoners en maatschappelijke organisaties hun mening over de begroting 2024 kenbaar te maken aan de gemeenteraadsleden en daarover in gesprek te gaan. De begrotingsvergadering van de gemeenteraad is op donderdag 9 november, aanvang 14:00 uur. De definitieve versie van de begroting in één oogopslag verschijnt op 10 november aanstaande.

Communicatie

De aanbieding van de begroting wordt in het persgesprek op 19 oktober 2023 nader toegelicht.

Bijlagen

Bijlage	1. Raadsvoorstel Programmabegroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027
Bijlage	2. Programmabegroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027
Bijlage	3. Persbericht
Bijlage	4. Publicatie Weekblad voor Salland
Bijlage	5. Begroting gemeente Raalte 2024 in één oogopslag (concept)